

IKT indeksi un skolēnu sasniegumi OECD PISA pētījumā: saistība un tendences

LU 71. konference
2013.g. 8.februārī
A.Grīnfelds

Jautājumi un atbildes

- Vai skolēni ir gatavi tehnoloģiski bagātai pasaulei?
  - Vienkāršā atbilde: Jā, protams, jo skolēniem patīk IKT, un viss, kas ar to saistīts
- Vai izglītības sistēmas šai ziņā strādā optimāli?
  - Vienkāršā atbilde: Jā, jo OECD SSNP ciklos konstatēts stabili augošs skolu nodrošinājums ar IKT
  - Sarežģītā atbilde: Viennozīmīgi atbildēt nevar, jo ...
    - Lai gan vienkāršā atbilde ir pareiza,
    - OECD SSNP rezultātu analīze IKT jomā nav tik optimistiska
    - Mācību procesam un sasniegumiem **pievienotā vērtība**, ko nosaka tieši IKT klātbūtne skolās, **nav acīmredzama**
- Kādas ar IKT lietošanu saistītas tendences novērojamas OECD SSNP laika posmā no 2000.g. – 2009.g.?

Par to, ko nevar ...

- IKT aptauja netika izveidota tā, lai tieši varētu vērtēt IKT lietošanas kvalitāti skolā un IKT integrāciju mācību procesā.
- Ar IKT lietošanu saistīto indeksu saturs laika gaitā nedaudz mainās, tāpēc indeksu izmantošana tendenču mērījumos ir apgrūtināša

Latvijas skolēnu nodrošinājums ar IKT

- OECD SSNP 2000, 2003, 2006 un 2009 ciklos bija novērojama izteikta pozitīva tendence – ar katru pētījuma ciklu palielinājās to skolēnu skaits, kas norādīja, ka mājās pieejams dators

OECD SSNP cikls	Latvijas skolēni, kam pieejams dators		
	Mājās (%)	Skolā (%)	Citur (%)
2000	31	82	66
2003	55	90	89
2006	78	93	83
2009	92	90	n

Skolēnu sociāli-ekonomiskā statusa indekss un sasniegumi

Datora pieejamība mājās	Vidējais SES indekss	Vidējie sasniegumi lasīšanā
Ir	0,04	493
Nav	-1,02	448

Latvijā pētījuma dalībnieku grupā, kam mājās bija pieejams dators, vidējais SES indekss bija tāds pats, kā vidēji OECD valstīs kopumā. Arī vidējie sasniegumi lasīšanā Latvijā šajā grupā sakrita ar OECD valstu vidējiem sasniegumiem kopumā.

Skolēnu sasniegumi atkarībā no datora pieejamības mājās

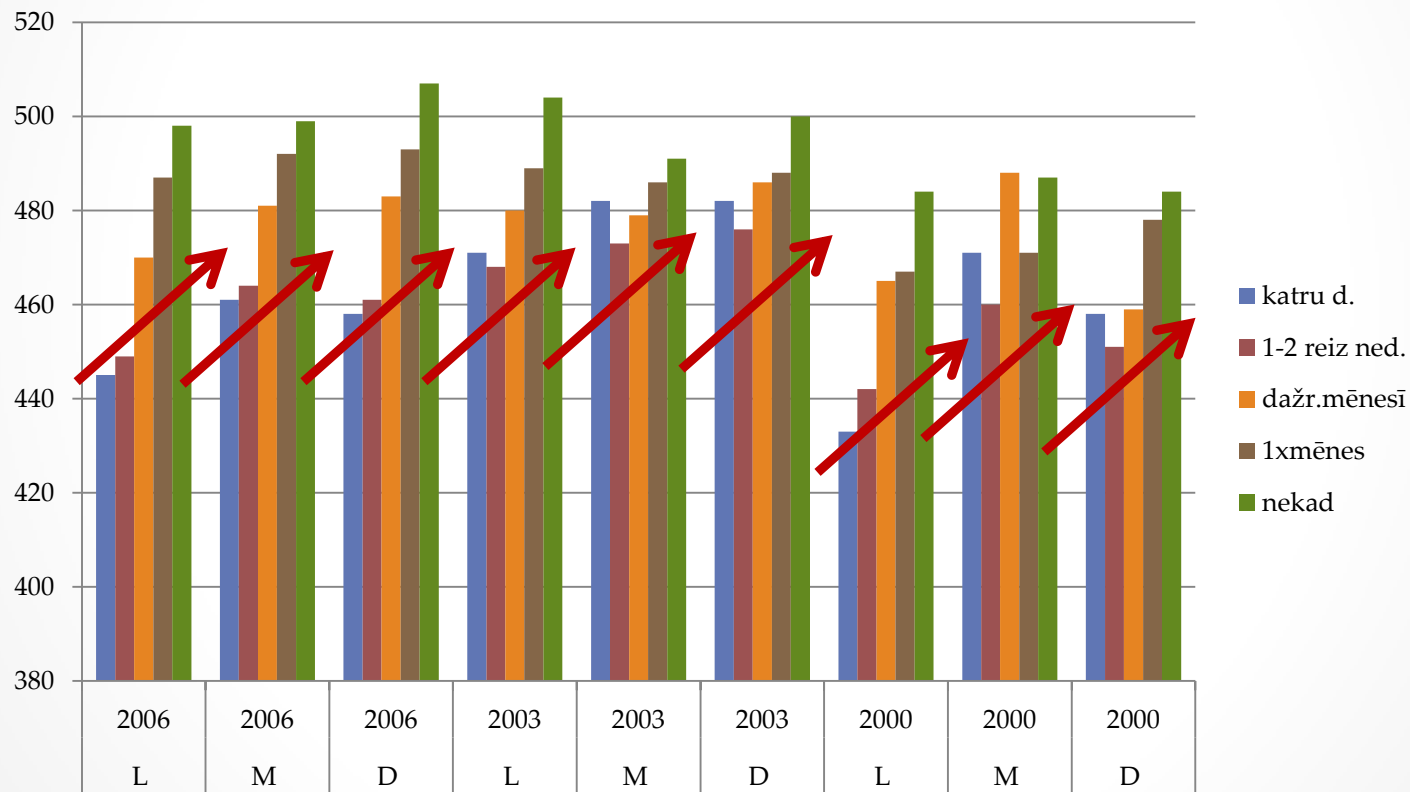
Saturiskā joma	Datora pieejamība mājās	Vidējie sasniegumi (2009)	Vidējie sasniegumi (2006)	Vidējie sasniegumi (2003)
Lasītprasme	Ir	493	493	506
	Nav	448 ⁴⁵	459 ³⁴	485 ²¹
Matemātika	Ir	492	503	504
	Nav	440 ⁵²	456 ⁴⁷	475 ²⁹
Dabaszinātnes	Ir	502	503	509
	Nav	457 ⁴⁵	468 ³⁵	476 ³³

Sasniegumu starpība

Datora lietošana mācību stundās un Latvijas skolēnu vidējie sasniegumi OECD SSNP 2009

Mācību stunda	Datora lietošanas ilgums mācību nedēļā	Vidējie sasniegumi OECD SSNP 2009 testā
Latviešu valoda*	Nemaz	494
	0 – 30 minūtes	477
	31 – 60 minūtes	439
	Vairāk nekā 60 minūtes	431
Matemātika	Nemaz	492
	0 – 30 minūtes	471
	31 – 60 minūtes	450
	Vairāk nekā 60 minūtes	460
Dabaszinātnes	Nemaz	502
	0 – 30 minūtes	490
	31 – 60 minūtes	474
	Vairāk nekā 60 minūtes	481

Datoru izmantošana programmēšanai un skolēnu sasniegumi OECD SSNP 2000 - 2006

Kopsavilkums

- OECD SSNP 2000-2009 rezultāti parādīja sistemātisku datora pieejamības pieaugumu pētījuma dalībnieku mājās un skolās Latvijā, OECD SSNP 2009 pētījumā sasniedzot attiecīgi 92% un 90%.
  - Šis rezultāts ļauj apgalvot, ka IKT «tehniskā» integrācija skolās notiek sekmīgi
- Pētījuma dalībniekiem, kuriem mājās bija pieejams dators, vidējais SES indekss un vidējie sasniegumi lasīšanā bija tādi paši kā vidēji OECD valstīs kopumā.
- Vairākos gadījumos IKT lietošanas intensitātes palielināšanās nebija saistīta ar skolēnu sasniegumu paaugstināšanos OECD SSNP testos
  - Šis rezultāts lieku reizi apstiprina domu, ka IKT klātbūtne un lietošana pati par sevi **nenodrošina** pievienotās vērtības rašanos mācību procesā.
  - Datoru lietošanas efektivitātes noteikšanai nepieciešami mērķtiecīgāki pētījumi par tehnoloģiju vietu un lomu izglītībā.